

Nyt våben mod septoria

Jakob Skodborg
Jensen, cand.
agro og Agronomy
Manager, BASF

Balaya er et nyt svampemiddel med enestående effekt mod septoria.

I sæson 2019 har vi atter set, hvor tabsvoldende svampeangreb i vinterhvede kan være. Der har været store merudbytter for svampebekæmpelse, og septoria er den mest tabsgivende svampesygdom i hvede, blandt andet fordi den rammer alle sorter og alle lokaliteter.

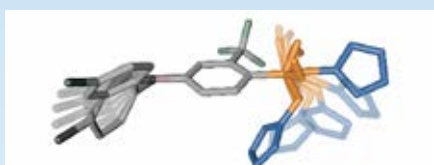
I flere år har de nuværende svampemidler gradvist mistet effekt mod septoria og er gået fra 90 procents bekæmpelseseffekt til i dag 30-60 procent - hvilket koster store udbyttømæssige tab i hvede.

Nyt effektivt svampemiddel Balaya®

BASF har udviklet et nyt svampemiddel – Balaya®, der indeholder et helt nyt aktivstof Revysol® (kemisk navn: *mefen-trifluconazol*).

Revysol® er et triazol svampemiddel. Men adskiller sig fra de øvrige triazoler ved at have et særlig bevægeligt isopropanol led, hvilket er vist som den orange del på figur 1.

Det betyder, at aktivstoffet er fleksibelt i sin struktur, hvilket er meget unikt og gør, at Revysol® kan tilpasse sig, hvis septoria svampen ændrer sig. Derfor har Revysol® fuld effekt på alle de forskel-

Figur 1. Revysol® er et triazol svampemiddel. Men adskiller sig fra de øvrige triazoler ved at have et særlig bevægeligt isopropanol led, hvilket er vist som den orange del på figuren.

lige smittetyper af *septoria*, der findes på markniveau, og som de gamle triazol svampemidler ikke længere kan bekæmpe effektivt.

Kort sagt – Balaya har fuld effekt, i bekæmpelsen af alle typer septoria.

Forventes godkendt foråret 2020

Balaya® forventes godkendt og klar til foråret 2020 og vil da være det absolut stærkeste produkt mod *septoria*. Balaya® indeholder 100 g/l Revysol® og 100 g/l pyraclostrobin (aktivstoffet i Comet Pro) og har ud over den meget gode effekt på septoria også god effekt på gulrust i hvede samt *ramularia*, skoldplet, brunrust, bygrust og bladplet i byg og rug.

Væsentligt højere merudbytter i hvede

I nogle år har Balaya® været afprøvet i forsøg blandt andet på Forskningscenter Flakkebjerg, Aarhus Universitet. Figur 2 viser et forsøg fra 2019, hvor Balaya® er sammenlignet med andre svampemidler. Her er opnået betydeligt højere bekæmpelseseffekter, og merudbytter, hvor der er anvendt Balaya®. Op til 1.300 kg/ha ekstra i forhold til sprøjtning med en tilsvarende ”75 pct. normaldosering” med nogle af de bedste ”nuværende midler”. Vi kan altså forvente at få et nyt svampemiddel, så vi fremover kan bekæmpe septoria i hvede med meget høj effekt og væsentligt højere merudbytter end i dag. Anbefalingen er at anvende Balaya på fanebladet med en dosering på 0,5-1,0 l/ha afhængig af sort, smitteniveau og efterfølgende middelvalg.

Ved højt smittetryk af septoria kan man med fordel anvende Balaya® to gange, det vil sige på faneblad og i aksbeskyttelsen.

Pløjefri hvede efter hvede – DTR (hvedens bladplet)

Da denne artikel er skrevet til FRDK med fokus på pløjefri dyrkning, er det særlig vigtigt at vende sygdommen DTR (hvedens bladplet). Denne sygdom optræder hovedsageligt ved hvede efter hvede, hvor der ikke pløjes. I pløjefri dyrkning af hvede, med anden forfrugt end hvede, er sygdommen normalt ikke et problem. Balaya® er utrolig effektiv mod septoria, rust med flere, men bekæmpelseseffekten mod DTR er utilstrækkelig. Ligesom med Bell og Viverda er det nødvendigt at tilsætte et middel mod DTR for at opnå tilfredsstillende bekæmpelse.

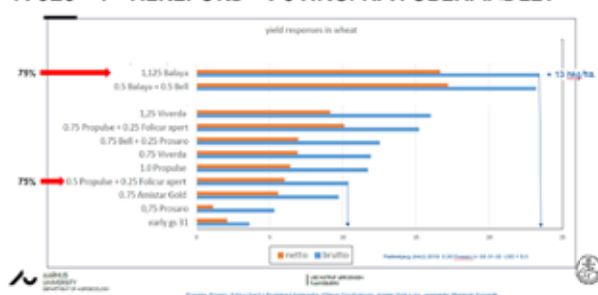
Men det er kun nødvendigt, hvis man dyrker hvede efter hvede pløjefrit. Hvis man beslutter sig for at dyrke hvede efter hvede – pløjefrit – så beslutter man sig også for en ekstra sygdom. DTR bekæmpes mest effektivt ved at tilsætte et produkt, der indeholder *prothioconazol* til Balaya®.

De fleste pløjefri planteavlere har normalt fokus på et sundt sædskifte, og derfor er DTR begrænset til en relativ lille del af hvedearealerne.

Se mere information på facebook - om Balaya® på BASF Agricultural Solutions **BASF forventer en registrering af Balaya® på det danske marked i 1. kvartal 2020.**

Af cand. agro Jakob Skodborg Jensen,
Agronomy Manager, BASF

MERUDBYTTE I HVEDE – BEHANDLING PÅ VS 41-51 – 19325 - 1 -HEREFORD – 76 HKG/HA I UBEHANDLET

Figur 2. Merudbytter for bekæmpelse af svampesygdomme, mod.e. Aarhus Universitet, 2019

Billederne viser hvedeparceller behandlet med tv. 2 x 0,75 l/ha og th. Viverda og 2 x 0,75 l/ha Balaya l/ha. Foto: BASF, Sønderborg 9. juli 2019.